

**АНАЛИЗ НА ИЗВЪРШЕНИЯ ПОСЛЕДВАЩ КОНТРОЛ НА ДЕЙНОСТТА НА
ЛИЦЕНЗИРАНИТЕ ЦЕНТРОВЕ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ И ЦЕНТРОВЕ
ЗА ИНФОРМАЦИЯ И ПРОФЕСИОНАЛНО ОРИЕНТИРАНЕ ПРЕЗ 2020 г.**

В изпълнение на чл. 49в от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО) и Плана за контролната дейност през 2020 г., НАПОО осъществява последващ контрол на дейността на лицензираните центрове за професионално обучение и центрове за информация и професионално ориентиране.

Поради обявената извънредна епидемиологична обстановка в страната, предизвикана от COVID-19, осъществяването на последващ контрол на място, в ЦПО от длъжностни лица на НАПОО бе възпрепятствано. Затова възникна необходимост от актуализиране на „Процедурата за последващ контрол на лицензираните ЦПО“. На заседание на Управителният съвет на НАПОО, проведено на 1 юли 2020 г., са приети промени в Процедурата, които се отнасят до възможността проверките на ЦПО да се извършват както на място, в офисите на централите, така и през ИС на НАПОО, като за целта текстовете на процедурата са допълнени с тази възможност.

В периода месец януари, 2020 г. – декември, 2020 г. са извършени **общо 92 проверки** на ЦПО като 62 (67%) от тях са на центрове в страната и 30 (33%) – в София. В това число са включени седем (7) проверки по сигнали за нарушения, подадени предимно от Държавен фонд „Земеделие“.

В резултат на актуализацията на „Процедурата за последващ контрол на лицензираните ЦПО“ през ИС на НАПОО са направени 53 от общо 92 проверки на центрове в цялата страна.

През 2020 г. 8 ЦПО са информирали НАПОО за провеждане на общо 20 процедури по валидиране на професионална квалификация. Извършени са 4 проверки на процедури по валидиране, проведени в ЦПО, през ИС на НАПОО.

Всички 40 ЦПО с активна лицензия са проверени през ИС на НАПОО.

При осъществяване на последващия контрол се проверява информацията във всички панели в профила на ЦПО/ЦИПО в Информационната система (ИС) на НАПОО за актуалност и пълнота, а при възможност се извършва и проверка на дейността на центъра на място, в офиса на центъра.

Последващият контрол през ИС на НАПОО по никакъв начин не нарушава обективността по контрола на дейността на ЦПО. Актуализираната процедура дава възможност за още по-

детайлно проследяване и верифициране за спазване на изискванията на нормативната уредба в областта на професионалното обучение в дейността на ЦПО.

Най-честите грешки, допускани в дейността на ЦПО и ЦИПО са свързани с документацията за приемане на кандидатите за обучение/ информирание и професионално ориентиране, организацията и провеждането на професионалното обучение/ информирание и професионално ориентиране, при попълване на издаваните документи за професионална квалификация, както и грешки при работа в ИС на НАПОО.

Направени са следните препоръки:

1. Да бъдат актуализирани учебните планове и учебните програми за обучение в съответствие с рамковите програми, утвърдени от министъра на образованието и науката и Държавните образователни стандарти и да се прикачат в профила на центъра в Информационната система на НАПОО;
2. Да се води задължителна учебна документация, в изпълнение на чл. 5, ал. 1 на Наредба 2 от 22.06.2018 г. за документите за професионално обучение на лица, навършили 16 години;
3. При издаване на документи, удостоверяващи завършено професионално обучение, реквизитите да се попълват в съответствие с изискванията на Наредба № 8 за информацията и документите от м. август 2016 г. на МОН, да се подпечатват с печата на центъра за професионално обучение и да се изписват предметите по учебния план в съответствие с утвърдените рамкови програми;
4. Държавният изпит за придобиване на степен на професионална квалификация част по теория на професията и част по практика да се провежда по Националните изпитни програми за съответната професия и в съответствие с Наредба № 1 от 19 февруари 2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация;
5. Да се актуализира Правилника за устройството и дейността на ЦПО в съответствие с промените в нормативната уредба, утвърдения Правилник да бъде прикачен в ИС на НАПОО;
6. Да се спазват изискванията, на които трябва да отговарят обучаващите, съгласно Държавните образователни стандарти за обучение по съответната професия и в съответствие с чл. 14, ал. 3 от ЗПОО.

Практиката на НАПОО за писменото уведомяване на ЦПО/ЦИПО (с официално писмо) за констатираните по време на проверката нередовности/нарушения дава своите положителни резултати при над 95% от проверените през 2020 г. центрове. Доказателство за това са получените доклади за предприетите действия и доказателствен материал за тяхното отстраняване, които са представени в определения срок.

През 2020 г., във връзка с неизпълнението на изискванията на 22, ал. 8 от ЗПОО, както и във връзка с неизпълнението на условията на издадената лицензия са прекратени правата по издадената лицензия чрез окончателно отнемане на общо 52 бр. ЦПО.

28 ЦПО са с прекратени права по издадената им лицензия по чл. 49г, ал. 2, т. 3 – внесено писмено искане на притежателя на лицензията.

При проверка на документите в ИС на НАПОО в изпълнение на чл. 42, т. 11 от ЗПОО, по данни от ИС до 31.12.2020 г. са прегледани общо **10808** Свидетелства за професионална квалификация и Свидетелства за валидиране на професионална квалификация, от тях включени в регистъра по чл. 42, т. 11 от ЗПОО са **7387** свидетелства, **3120** са върнати след първа проверка за отстраняване на констатираните нередовности, **301** са отказани за публикуване в публичния регистър с издадени документи като несъответстващи на ЗПОО и на ДОС за придобиване на квалификация по професия. За всеки проверен документ до ЦПО е изпратено експертно становище.

И през 2021 г. акцентът на НАПОО при осъществяване на последващия контрол ще бъде спазване на изискванията на ЗПОО за извършване на дейностите по професионално обучение и ориентиране в съответствие с условията на лицензията при работата на центровете, извършване и удостоверяване на професионално обучение с придобиване на степен на професионална квалификация съгласно чл. 49а, ал. 1, във връзка с чл. 12, т. 1 и 2 от ЗПОО; правилно попълнени реквизити на издадените документи съгласно Наредба № 8 за информацията и документите и влязлата в сила от 22.06.2018 г. и Наредба 2 от 22.06.2018 г. за документите за професионално обучение на лица, навършили 16 години; въвеждане на информация, свързана с провеждано професионално обучение в информационната система на НАПОО в срок до 10 дни от момента на нейното възникване съгл. чл. 50, ал. 4 от ЗПОО, актуализиране на информацията в профилите на центровете в ИС на НАПОО по отношение на използваните за обученията учебни планове и програми, материална база по теория и практика и преподаватели в съответствие с Държавните образователни стандарти.

Анализът е приет от УС на НАПОО с Протокол No 1 от 17.02.2021 г.